

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4.—
» Nemčijo . . . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte po 20 h za 1 cm². Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravníštvo lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXV.

Celovec, 27. oktobra 1916.

Št. 43.

Grof Stürgkh umorjen.

V soboto 21. oktobra zvečer se je po Celovcu bliskovito raznesla vest, da je bil popoldne ob 1/2.3. uri na Dunaju v hotelu Meißl & Schaden od pisatelja dr. Friderika Adlerja pri obedu ustreljen ministrski predsednik grof Stürgkh. Poročilo je napravilo na prebivalstvo globok vtis. Kako je to mogoče, se je vsak povpraševal? Umor je umor in zločin, ali se je izvršil iz političnih ali socialnih ali drugih vzrokov. Toda razumeli bi vsaj, kaj da je zločinec mislil, ako bi bil grof Stürgkh oseba, ki bi bil odločeval o vojski in miru, ako bi na svojih ramenih nosil usodo narodov ali bi bil kot oseba nasilnež. Toda niti eno niti drugo ni bilo pri Stürgkhu. Grof Stürgkh je bil prejšnja leta kot poslanec odločen nacionalen politik, ki je znal tudi proti vladi ostro nastopati, kot ministrski predsednik pa je bil miren, brez velike energije in osebno poštenjak in je vžival kot osebnost pri politikih spoštovanje, čeravno so bili zadnji čas politiki povečini nasprotniki njegove politike.

Če je pa morilec napotilo k strašnem dejanju zadržanje grofa Stürgkha glede parlamenta in neposredno morda prepoved shoda za parlament na Dunaju, je to bila velika zmota in ne le samo najhujše obsodbe vreden zločin. Politična zgodovina v naši državi nas uči, da se z zločini, z umori še nikdar ni kaj doseglo, ampak povzročilo le nasprotno.

Obžalovati je pa ta čin tudi z državnega stališča, ker bodo sovražniki delali napačne sklepe in sebe slepili. Dr. Adler ni izvršil svojega čina kot zastopnik socialdemokratske stranke, s katero je bil, čeravno sam socialdemokrat, zadnji čas v sporu. S svojim očetom voditeljem avstrijskih socialnih demokratov, dr. Viktorjem Adlerjem, se dr. Fric Adler ni razumel, ker je bil očetu prenapet. Čeravno je bil, bolj proti volji svojega očeta, tajnik društva nemških socialnih demokratov, je prišel v vojnem času z vodstvom socialnih demokratov navskriž. V listu »Kampf«, ki ga je urejeval, je v oktobru objavil članek, zoper katerega je nastopila »Arbeiterzeitung«. Dr. Fric Adler pa tudi ni mož iz ljudstva, ne kak zlakani

ali obupan človek, ker je bogat. Njegov zločin je presojeti torej le kot čin posameznega človeka, ki sicer ni bil ob pamet in je svoj zločin izvršil premišljeno; toda zločinec je bil prenapet v svojih nazorih in je izgubil v svoji strankarski zagrizenosti, videč še, da ga drugi zapuščajo, moralnično zavest odgovornosti.

Dr. Fric Adler je študiral v Curihu v Švici, kjer bi bil moral postati na vseučilišču privatni docent za kemijo. Bil je v svoji stroki bojda dobro podkovan. Pustil je pa raje svojo stroko in se posvetil politiki. V politiki je sčasoma zabredel v najradikalnejšo strujo, katere voditelj je postal. Mož je visoke rasti, nosi naočnike, se drži malo naprej in je 32 let star.

Grof Stürgkh je postal žrtev svoje službe. Ni padel na bojišču kot vojak za cesarja in domovino, pač pa v zvesti službi za cesarja in državo!

Napad na ministrskega predsednika.

Očividec krvavega čina je napad takole opisal:

Ministrski predsednik grof Stürgkh je skoro vsak dan prihajal na obed v hotel Meißl in Schaden v različni družbi svojih znancev. Grof Stürgkh je usodni dan prišel v hotel med 1/2. 2. in 2. uro in se je vsedel pri stalni mizi v prvem nadstropju hotela. V njegovi družbi sta bila tokrat državni namestnik tirolski grof Friderik Toggenburg, ki je isti dan prišel in se hotel odpeljati, in baron Franc pl. Aehrenthal, ulanski ritmojster izven službe, brat rajnega zunanjega ministra grofa Aehrenthala. Nasproti grofu Stürgkhu se je vsedel pri neki mizi kakih 30 do 40 let star mož, velik in širok, s plavimi, pristrizženimi brkami, naočniki in dolgimi, lepo počesanimi lasmi. Ministrski predsednik je obedoval in je ravno pušil k črni kavi smotko. Tudi tujec, ki se je vedel čisto mirno, je že pokosil in plačal.

Družba grofa Stürgkha bi bila kmalu vstala, ko se tuji gost pri svoji mizi hitro dvigne in gre sredi jedilnice med mizami proti mizi ministrskega predsednika. Grof Stürgkh in grof Toggenburg sta ga videla prihajati; mislila sta pač, da hoče

poiskati družbo ob sosedni mizi. Ko pa je mož prišel blizu mize ministrskega predsednika, je začel leteti. Z roko je segel v žep, in še predno je mogel kdo sumiti, je stal tik ob grofu Stürgkhu in nameril revolver proti glavi ministrskega predsednika. Grof Stürgkh je menda že slutil, da velja obisk njemu in se je pričakujoče nagnil na stran, z uslužnim izrazom na obrazu; tedaj so že počili strelji, trije zaporedoma. Strelji so bili le predobro merjeni. Grof Stürgkh je omahnil na stran in potem na tla. Krvav curek se je vžil po njegovem obrazu in obrizgal obleko in mizo.

Morilec primejo.

Ni si lahko mogoče misliti, kako so bili ljudje prestrašeni. Zlasti gosta tovariša sta bila, kakor bi bila strela vdarila v nju. Pa le za trenotek. Grof Toggenburg se je dvignil in s stolom nameril proti morilecu. Ta je hitro stopal proti vratom, za njim grof Toggenburg in baron Aehrenthal. Ko je dospel morilec do vrat, ga je prestregel plačilni natak Grumbach, mal, pa nasajen, zelo močan mož, ki je bil v Ameriki član nekega atletskega društva. Morilecovo desnico z revolverjem je pritisnil proti tlorju in pri tem se je sprožil četrti strel. Krogla je zadela barona Aehrenthala v desno stegno. Morilec so pa kmalu užugali, razorožili ter ga ob glasnem zgražanju gostov odvedli v neko sobo. Strašno razburjenje je bilo v hotelu in se je kmalu razširilo po celem mestu. Prišel je rešilni voz z zdravnikom, ki je konstatiral le, da je smrt takoj nastopila. Umorjeni ima dve rani, eno ob nosnem korenu in je krogla šla skozi glavo in na sprednjem delu glave prišla zopet ven. Druga krogla je šla skozi čelo in obtičala na temenu. Desno oko je bilo močno izbuljeno. Tretja krogla ni zadela. Zdravnik je obvezal tudi barona Aehrenthala, ki ni nevarno ranjen. Tudi natakarja je krogla na roki nekoliko oplazila.

Skoro takoj po izvršenem napadu je bila poklicana policija. Mrliča so pustili v dvorani, dokler ni prišla komisija. Po petih so prepeljali mrliča v palačo ministrskega predsedstva. Ministrski svet, ki je bil sklican za 4. uro popoldne, se je sestel h kratkemu posvetu. Cesarju so žalostno vest kmalu sporočili.

Podlistek.

† Gregor Švikaršič.

Dne 12. oktobra t. l. je preminul v Št. Lipšu ob Krki gospod Gregor Švikaršič, učitelj v p. in posestnik, v 81. letu svoje starosti. Z njim se je poslovil od tega sveta v izpolnjevanju svojih dolžnosti jako vesten mož, ki je vse svoje življenje posvetil le pouku in vzgoji mladine. Po njem ne žalujejo le svojci, ampak tudi številni prijatelji, ki si jih je pokojnik pridobil s svojo preprostostjo in s svojim plemenitim značajem. Zlasti prebivalstvo niže navedenih krajev še danes visoko čisla rajnika ter ga hrani v hvaležnem spominu, njega, ki je med njim živeč zanj živel, zanj trpel in se zanj žrtvoval! Dober učitelj uči namreč tudi še po smrti: spomin nanj obnavlja v srcih hvaležnih učencev njegove koristne nauke in lepe zglede.

Rajnik se je rodil 1836. leta na Strojni. S prijaznim posredovanjem raznih rodoljubov in z lastno pridnostjo se je povzpел brez vsake gmotne opore do vzvišenega učiteljskega poklica. Učiteljeval pa je dolgo vrsto let na Djekšah, v Žel. Kapli, Št. Primožu, Žvabeku, pri Božjem grobu, v Kazazah in končno v Slov. Šmihelu. Tu je stopil na lastno prošnjo iz zdravstvenih oziróv v zasluženi pokoj, kojega je užival s svojo obitelji na prijaznem posestvu v Št. Lipšu ob Krki. Bil je učitelj po poklicu, ves vnet za svoj stan! Imajoč v šoli vedno najstrožjo disciplino, je umel vendar družiti strogost z ljubeznijo. Predaval je

poljudno, da so nauki segali v srce in ostali v spominu. Pod neugodnimi razmerami — poldnevni pouk, prenapolnjenost razredov, slab šolski obisk in slično — je dosegel vedno krasne učne uspehe, o čemur pričajo številni pohvalni dekreti šolskih oblasti. Zvesto je gledal, da se je deca slovenskih roditeljev doobra izurila v svojem materinem jeziku in se učila na podlagi tega potrebnih reči za življenje! Plodove njegovih lepih naukov in njegove vzorne vzgoje vživajo njegovi učenci. Mnogo jih zavzema danes častna mesta! Smelo trdimo, da je učil in vzgojil dve človeški generaciji. V svojem zvanju je bil pokojnik do »pičice« natančen in strogo pravičen, v zasebnem občeivanju pa z vsakim prijazen in odkrit, tako da si je pridobil ljubezen in spoštovanje vseh slojev. Sovrstniki so ga ljubili in predstojniki spoštovali. Bil je mož blagega srca, nikdar se ni čulo o njem, da bi bil komu kaj žalega storil!

Rajnikovo delovanje sega v dve dobi: v takozvano »stara« in »nova« šolo. Kakor vsi ljudski učitelji »stare« šole, je bil i pokojnik učitelj, organist in cerkvenik ob enem. Ko pa je nastopila nova doba, je odložil službo cerkvenika. Kot izboren šolnik se je kmalu docela privadil »novi« šoli. Vendar je še čestokrat z velikim zanimanjem pripovedoval o minulih časih. V svojih mlajših letih je bil izvrsten organist in pevec, ki je bil — kot več učiteljev tedanje dobe — pesnik in skladatelj ob enem! Župljani so občudovali njegovo spretno igranje na orglah in lepo petje v cerkvi. Kamor je prišel, povsod je moral prevzeti i službo organista. V tistih časih cerkveno petje navadno ni bilo dobro urejeno. Peli so

vedno ene in iste skladbe, običajno nemških skladateljev Haydna in Mozarta, kakor »Pred stolom tvoje milosti« in »Pred tabo na kolenih« in slične. Prisvetila pa je takrat nova zvezda na nebu slovenske cerkvene glasbe — Rihar. Za njim so se oglasili Potočnik, Belar, Vavken in še drugi skladatelji. Takoj se je prijel rajnik te struje in kmalu so peli blaglasne domače skladbe v cerkvi. Ko pa se je pojavila strogo cerkvena, cecilijanska smer, ji pokojnik ni nasprotoval. Kolikor so mu namreč moči dopuščale, se je pač tudi trudil za napredek. Ker pa je bil takrat že precej v letih, je moral odložiti ljubo mu organistovsko službo. Začela so mu namreč pešati čutila, izprva vid, kasneje sluh. Vse to ga je delalo nekako otožnega, kar je pospešilo i konec njegovega trudapolnega življenja. Navzlic temu pa je doživel visoko starost — očividna posledica treznosti in zmernosti!

Kakor je živel, tako je tudi umrl. Previden s svetotajstvi za umirajoče je vdan v božjo voljo zatisnil za vedno svoje trudne oči: šel je po zasluženo plačilo k Vsemogočnemu. Bodi mu lahka zemljica slovenska! Zanj veljajo pač besede, koje je tolikokrat pel svojim prijateljem ob grobu:

Kar na svetu človek seje,
to bo tam po smrti žel.
Kar je dobrega pripravil,
bo veselo s sabo vzel.
Vse veselje zdaj minilo,
časno vse ga zapustilo.
Samo dobra dela so,
ki ga v večnost spremljajo!

Brez kesa.

Druga priča umora pove: Takoj po oddanih strelah so planili nad morilca v jedilnici navzoči avstrijski in nemški oficirji, in neki oficir je potegnil sabljo: napadalec pa se je s stolom postavil po robu in zaklical: „Vem, kaj sem storil, dam se mirno prijeti.“

„Zakaj ste to storili?“ mu je zaklical najbližnji oficir.

„Zato bom dajal odgovor pred sodiščem; ime mi je dr. Friderik Adler in stanujem v Sonnenhofgasse 6.“

Nato so ga obkolili in aretirali.

Dr. Fric Adler je oženjen in ima dva otroka. Njegova žena, ki boleha, je že dve leti v Švici. Adler je brezverec.

Umorjeni grof Stürgkh

je bil 57 let star in samec. Rojen je bil v Gradcu. Po dovršenih vseučiliških študijah se je posvetil politični službi, ki jo je pa zopet zapustil, ko je bil 1891. l. od štajerskega veleposestva izvoljen za državnega poslanca. Tri leta pozneje je bil poklican v naučno ministrstvo kot referent za srednje šole in je postal tam dvorni svetnik. V tej dobi je nastal boj za slovensko gimnazijo v Celju. Grof Stürgkh je nastopal zoper slovensko gimnazijo z vso oostrostjo. Vsled teh bojev je odstopilo Windischgrätz-Plenerjevo ministrstvo. V protest, da se je v Celju le ustanovila slovenska spodnja gimnazija, je Stürgkh izstopil iz državne službe. L. 1897. je bil zopet izvoljen v državni zbor, kjer je v burnih časih grofa Badenija v družbi z dr. Baerenreitherjem vodil združene Nemce in pozneje pod ministrstvom grofa Thuna stal v ostri opoziciji proti vladi. Zelo hud nasprotnik je bil uvedbi splošne volivne pravice, pa ni uspel. Pod Beckom je zmagal boj za volivno reformo. L. 1907. je zopet kandidiral v radgonskem volilnem okraju, pa je kot nasprotnik splošne volivne pravice propadel nasproti krščanskemu socialcu Krennu. Tiste čase se je grof Stürgkh zelo približal katoliškim strankam in je tudi pozneje v gosposki zbornici odločno govoril proti pristašem profesorja Wahrunda in proti svobodni šoli. Za Marchetom je postal naučni minister in si je kot tak dobil mnogo ugleda ter je postal l. 1911. ministrski predsednik. Slovenska opozicija, ki je bila pod Bienertom silno ostra, se je pod Stürgkhom omilila. Češko-nemške sprave pa tudi grof Stürgkh ni izvedel, kakor tudi ni znal južnih Slovanov zadovoljiti. Med vojno je bil tih delavec, ki je pa marsikako akcijo vročekrvnih in nepremišljenih politikov dejal „ad acta“ in tako pomagal zabranjevati, da po srečno končani vojski narodni boji ne bi izbruhnili še v veliko ostrejši meri, kakor pred vojsko. Kot oseba je bil vedno fin in dostojen tudi v najhujših bojih s svojimi političnimi nasprotniki in je bil tudi kot govornik na takem dobrem glasu. Pri kroni je vžival popolno zaupanje, ki ga niso mogli omajati njegovi politični nasprotniki, ki so se od dne do dne množili.

Sožalja za grofom Stürgkhom.

Cesar je Stürgkhovemu bratu Henriku grofu Stürkhu in njegovim bratom grofom Jožefu in Ferdinandu izrekel prisrčno sožalje. Tudi prestolonaslednik je poslal depešo, v kateri izraža na prisrčen način svoje sožalje.

Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je svojo sožalnico naslovil na avstrijskega domobranskega ministra barona pl. Georgija.

V predsedniškem salonu so se pod predsedstvom dr. Sylvestra zbrali dne 23. oktobra zastopniki parlamentarnih strank državnega zbora. Predsednik dr. Sylvester je v zelo toplih besedah podal izjavo, ki so jo zbrani stoji poslušali.

Posl. Pernerstorfer je v imenu svojih strankarskih prijateljev izjavil: Rajnega ministrskega predsednika smo vedno smatrali za političnega nasprotnika demokracije, njegove politike nismo odobraval in jo vedno pobijali, pa proti socialdemokratskim načelom in sporočilom je, voditi boj s terorizmom proti osebam. Ko torej odklanjamo čin kot politični akt, izražamo svoje najgloblje in odkrito obžalovanje nad tragično usodo moža, ki je, naj se njegova politika kakorkoli sodi, po svojem prepričanju in načinu služil državi z vso udanostjo. Na tem mestu izražamo tudi njegovi rodbini in vsem, ki so mu bili osebno blizu, svoje najiskrenejšo sožalje.

Predsedstvo in izvršilni odbor čeških socialnih demokratov sta imela dne 22. okt. na Dunaju sejo. Pod vtisom nesrečnega umora je bil sprejet predlog predsednika posl. Nemca, da se naj ne vrši seja in politična debata preloži.

Poslanca Nemeč in Tušar sta se podala v predsedstvo ministrskega sveta, da izrazita tam

v klubovem imenu sožalje. Klubovi člani se udeležé pogreba.

Tudi krščanski socialci so ministrskemu predsedstvu izrazili klubovo sožalje.

Koerber ministrski predsednik?

„Neue Freie Presse“ poroča z dne 24. okt.: „Koga da bo cesar poklical na čelo avstrijske uprave, se bo morda še danes odločilo. V političnih krogih so vedno bolj prepričani, da je najbolj verjetno, da bo bivši ministrski predsednik in sedanji skupni finančni minister dr. pl. Koerber.“ Tudi od druge strani prihaja to poročilo. Dr. pl. Koerber je bil ministrski predsednik od 20. jan. 1900 do 31. decembra 1904. Tedaj je bil kot ministrski predsednik na glasu, da je spreten v pogajanjih s političnimi strankami. Konečno pa so bile več ali manj vse stranke z njim nezadovoljne. Vsekako ima mož duševne zmožnosti; politični krogi pravijo, da je kot skupni finančni minister dobro izpolnil svoje znanje o razmerah v južnih deželah monarhije. Star pa je že 66 let in je z ozirom na to starost butara sedanje avstrijske uprave zanj vsekako zelo težka, tembolj ker se bo prihodnji ministrski predsednik v vprašanju oskrbovanja živil z Ogrsko moral odločno pogajati.

Kako je z vojsko.

Mackensen prodril sovražno črto v Dobrudži. Italijani pripravljajo deveto ofenzivo.

Po vroči tridnevni bitki v Dobrudži je generalfeldmaršal z bolgarskimi, nemškimi in turškimi četami prodril že v mirnem času utrjeno romunsko glavno črto Rasova—Agemlar—Tuzla. Kljub strašnemu naliivu so Mackensenove čete zasledovale umikajoče se Ruse in Romune in prekoračile železniško progo vzhodno od Murfatlarja. Bolgarske in nemške čete so zavzele mesto Konstanco ob Črnem morju. Desno krilo je s konjenico zasledovalo zbegane nasprotnika in doseglo kraj Karamurad. Medžidia in Rasova so po hudem boju zavzete. Levo Mackensenovo krilo se bliža trdnjavi Črnivodi ob Donavi. Plen je velik: 75 oficirjev, 6693 mož, ena zastava, 52 strojnih pušk, 12 topov, eno metalo za mine. Krvave izgube Romanov in v naglici na pomoč prihitelih ruskih ojačenj so velike.

Ta rusko-romunski poraz je za Romunijo morda še hujši udarec, kakor vsi njeni dosedanji porazi, ker bo zelo vplival na nadaljni razvoj vojne na Romunskem. Bukarešta in Valaško sta ogrožena, tembolj ker je tudi na severu, na Sedmograškem, Falkenheynova armada porazila Romune pri Predealu, južno od Braševa, in je prekoračila prelaz Roter Turm, južno od Šibinja, ter tako prenesla boj na romunsko zemljo.

Rusi so hoteli pomagati Romunom z napadi v Galiciji in v Voliniji, pa so bili zavrtnjeni. Zdi se, da so tam kljub premoči, ki jo še vedno imajo, že npehani in da zaenkrat na kako večjo rusko akcijo tam ni misliti.

S Konštanco so Romuni veliko izgubili. Pri Konštanci so dobivali lahko od Rusov pomoč in ker vodi od Konštance preko Črnevode in Donave v Bukarešto edina železnica, je premikanje in ojačevanje čet zelo otežkočeno. Sedaj bode prihajala pomoč samo po suhem in ob izlivu Donave, kjer pa morejo pluti le manjše transportne ladje. Pa tudi premikanje čet proti jugu je otežkočeno, ker je edina železnica od Donave pri Tulčeji do Konštance zgrajena le v presledkih. Da je ta poraz napravil na Ruskem globok in resen utis, si lahko mislimo. In morda se skrbi Angležev, izražene v zbornici, kakor objavljamo na drugem mestu, sučejo okoli porazov v Dobrudži. V Londonu so pred spodnjo hišo demonstrirale ženske ter zahtevale pomoč za Romunsko. Ruski načrt, korakati preko Bolgarije v Carigrad, se je torej popolnoma ponesrečil. Ali ima nadaljni boj za Rusijo še kak smisel? To dela, kakor se zdi, Angležem sive lase.

Ruse pa je začela skrbeti tudi lastna fronta, ker zadnji čas niso samo prav nič napredovali, ampak so se morali v Bukovini celo nekoliko umakniti. Po poročilu „Baseler Nachrichten“ poroča „Ruskoje Slovo“ iz Brusilovega glavnega stana: Sovražnik ogroža Bukovino zopet z močnimi četami. — Iz tega bi se dalo sklepati, da da prehaja iniciativa (gibanje po lastni volji) tudi na ruskem bojišču polagoma v naše roke.

Na francoskem bojišču se bijejo hudi boji. Angleži in Francozi se na vso moč trudijo, da bi prodrli nemško črto, dosegli tako zopet en uspeh proti Nemcem in zadovoljili tako Ruse, ki so čutili dosedaj glavno težo vojske na svojih ramah. Severno od Somme se je poizkušala silna artiljerija. Dne 22. t. m. popoldne do pozne noči je med Le Sars in Lesboeufts posegla v boj močna angleška infanterija in južno dalje do Rancourta močna francoska infanterija. Nemška infanterija,

krepro podpirana od artiljerije in letalcev je vse napade krvavo odbila. Le severozapadno od Saily se je Francozom posrečilo vdreti v kos jarka najsprednejše črte.

Južno od Somme pa se je Nemcem isti dan severno od Chaulnes posrečil sunek, pa so prostovoljno umaknili zopet svoje čete na drugo postojanko. Tudi naslednji dan se predor Angležem in Francozom ni posrečil, pač pa so imeli zelo krvave izgube.

Na italijanski fronti traja ogenj italijanskih topov in min naprej; zlasti na Kraški planoti se vršijo od časa do časa silni artijerijski boji in boji z minami.

Sovražno poročilo z macedonske fronte.

Dunaj, 23. okt. (Kor. ur.) Francoski generalni štab poroča z dne 23. t. m. o vzhodni armadi: Od Strume do Vardarja ni poročati nobene važnega dogodka. Nekaj poizvedovalnih bojev pri Proseniju. Na ovinku Črne so napravili Bolgari 19. t. m. silne protisunke z močnimi silami. Besni boj je trajal ves dan in je končal s popolnim uspehom Srbov, ki so soražnika povsod odbili in jim prizadjali zelo hude izgube. Naša artiljerija je pri Bakrih krepko podpirala srbsko infanterijo in sovražne oddelke z ognjem od strani zredčila.

Dvojna stiska na Grškem.

Na Grškem sta dva v stiski. Kralj, na katero pritiskajo, nič manj pa četeterosporazum, ki dosedaj kralja še ni mogel ugnati v kozji rog.

Kakor smo že zadnjič namignili, se je bilo četeterosporazumu resno bati, da začne kralj kako akcijo zoper njega. Zato je četeterosporazum zahteval, da Grška vzame iz Larise v Tesaliji vojaštvo proti jugu na Peloponez in da izroči zavezniškim četam vojni materijal, ki je bil namenjen za čete v Tesaliji. Kralj je odgovoril, da bo vse storil, da bo Sarrailova armada varna, da pa v to ni potrebno vzeti grške čete v Peloponez. Francoski vojaški atašé je nato umaknil svojo noto, da obvesti merodajna mesta o kraljevem ugovoru. Kralj ostaja trden, in če več ne, zavlekel bo zagotovo vojaško akcijo za četeterosporazum.

Francoski list „Journal“ poroča iz Aten: Grška vlada se je zavezala, da bo odpuščala zvezo rezervistov, ki delajo četeterosporazumu ne malo preglavice. Privolila je, da takoj odpusti vse moštvo med 33 in 44 letom in letnik 1914 dne 5. novembra. Letnika 1916 pa ne bo vpoklicala.

Na drugi strani pa je sklenila provizorična vlada Venizelova v Solunu mobilizacijo letnikov 1913 in 1914 v novi Macedoniji, na Kreti in na Arhipelovih otokih, nadalje bodo klicani rekruti letnika 1916.

Sarrail je zavoljo postopanja Grške, ki se kljub največjemu pritisku tako počasi udaja, v precejšnji stiski. Pred dobrim tednom je brzojavil solunski poročevalec „Novoje Vremje“, da ne dohajajo v ozemlje Bitolj-Ohrida samo nemške čete, ampak tudi avstrijske in turške. Nemško-avstrijsko-bolgarski generalni štab da ima najbrž namen, z veliko bitko oslabiti rusko-srbsko armado na levem Sarrailovem krilu, ki prodira, in tako svoj položaj na tej fronti zavarovati. To pa da se ne bo posrečilo, ker da sta general Sarrail in srbski prestolonaslednik Aleksander vse storila, da odbijeta sovražnika. Tako ruski list po poročilu nekaterih listov.

Nemško uradno poročilo z dne 23. oktobra pa pravi o bojih v tem odseku: Na ovinku reke Črne je napad nemških in bolgarskih čet potisnil sovražnika v obrambo.

Seveda skuša tudi četeterosporazum Sarrailovo armado ojačiti. Tako poroča Reuterjev urad z dne 24. t. m. iz Soluna: Oddelek italijanskih alpincev je došel sem dne 22. oktobra. Po morju je pa prevažanje čet le prepočasno.

Kaj je z Rusijo?

London, 23. oktobra. (Kor. urad.) Edvard Carson je stavil v angleški poslanski zbornici to-le vprašanje:

Kdaj smemo pričakovati od vlade informacije in izjave o Rusiji z ozirom na splošno skrb glede usode te države?

Minister Bonar Law je odgovoril, da ni žele, da bi se podala izjava o tem, kar se je vojaško storilo, pač pa bo podala vlada pojasnila, kakor hitro bo mogoče.

Nadalje je vprašal Hunt: Ali nam more dati minister zagotovilo, da ne bomo zopet prišli prepozno, kakor navadno?

Minister Bonar Law ni odgovoril.

Grey o mirovih pogajanjih.

Angleški državni tajnik za zunanje zadeve lord Grey je dne 23. oktobra govoril na banketu društva tujih časnikarjev. V govoru je potrdil, kar so povedali pred nedavnim Briand, Lloyd Georges, Asquith in ruska izjava; povdarjal je, da ne bi govoril sedaj o sedanjih pogojih za mir, ki da jih morejo sporočiti in določiti le vsi zavezniki skupaj. Če pa bi se približali miru, ne bi smeli pozabiti, kako je prišlo do vojske. Nemčija govori o miru in njeni državniški govore o miru. Pravijo, Nemčija mora dobiti jamstvo, da ne bo več napadena. Ker pa da je od Nemčije prišla nad Evropo vojska, da so zavezniki, ki morajo dobiti jamstvo za bodoči mir. Konečno je ponovil besede prvega ministra: Bili se bomo, dokler ne dosežemo gospodstva in pravice za svobodni razvoj ob enakih pogojih, pri čemer se morajo vse države, velike in male, ena družina civiliziranega človeštva razvijati.

Politični pregled.

Naslednik grofa Stürgkha.

Kot nasledniki grofa Stürgkha se v političnih krogih imenujejo skupni finančni minister pl. Körber, Maks Vladimir pl. Beck in princ Konrad Hohenlohe. Dne 22. t. m. je bil Körber od cesarja sprejet v daljši avdienci, ravnatoko notranji minister princ Hohenlohe, ki je bil tudi naslednji dan pri cesarju.

Gosposka zbornica za državni zbor.

Člani gosposke zbornice so imeli dne 22. t. m. na Dunaju konferenco. Zastopani so bili najodličnejši plemiški rodovi. Na predlog grofa Silve Taronca se je zahtevalo, da se delegacije takoj skličejo in se je izrazila želja, da bi novi ministrski predsednik nemudoma začel priprave za sklicanje državnega zbora. Ta sklep se je sporočil predsedniku državnega zbora dr. Sylvestru in se bo tudi od načelnikov posameznih strank gosposke zbornice izročil novemu ministrskemu predsedniku.

Klubovi načelniki za sklicanje državnega zbora.

Državnozbornska korespondenca z dne 23. okt. poroča, da so se pod predsedstvom državnozbornskega predsednika dr. Sylvestra ob 5. uri zopet začela posvetovanja. Navzoči so bili zastopniki gosposke zbornice knez Fürstenberg, grof Clam-Martinič in baron pl. Czedit ter 35 poslancev, izmed slovenskih Jožef vitez pl. Pogačnik, dr. Korošec in dr. Šusteršič. V začetku posvetovanja je grof Clam-Martinič izrazil stališče treh strank gosposke zbornice, kakor je izraženo v njihovi resoluciji. Nato je govorilo 22 poslancev, od Slovencev dr. Korošec in dr. Šusteršič. Vsi govorniki iz državne zbornice so se načeloma izrekli za sklicanje državnega zbora. Dr. Sylvester je izjavil, da bo izjave sporočil vladi.

Turški minister na Dunaju.

Dunaj, 22. oktobra. Turški zunanji minister Halil Bej, ki se je nekaj dni zadrževal na Nemškem, se nahaja nekaj dni sem na Dunaju in je imel daljši pogovor z zunanjim ministrom Burianom. Halil Bej misli še nekaj dni ostati na Dunaju.

Dunaj, 24. oktobra. Cesar je sprejel danes ob dvanajstih opoldne v avdienci turškega zunanjega ministra Halila Beja. Podelil mu je veliki križ Leopoldovega reda.

Hohenlohe zopet nastopil službo.

„Wiener Zeitung“ je objavila naslednje Najvišje lastnoročno pismo: „Ljubi princ Hohenlohe-Schillingsfürst! Po Vašem okrevanju mi sporočeno Vašo vrnitev z dopusta in Vaš nastop službe sem odobrujoč vzel na znanje in odpuščam istočasno gornjeavstrijskega namestnika, tajnega svetnika barona Erazma Handla z mesta voditelja Mojega ministrstva za notranje stvari, ki mu je bilo poverjeno za čas Vašega dopusta, v polni meri priznavajoč njegovo vdano službovanje na tem mestu. — Dunaj, 23. oktobra 1916. — Franc Jožef, I. r. — Hohenlohe, I. r.“

Dnevne vesti.

Sožalnica deželnega glavarja koroškega. Deželni glavar koroški baron Leopold Aichelburg-Labia je brzojavil predsedstvu ministrskega sveta na Dunaju: Deželni glavar in deželni odbor vodine Koroške izrekata nad grdim činom, katarega žrtev je postal ministrski predsednik, svoje ogorčenje in najgloblje sožalje.

Etapni postajni poveljnik odlikovan. Tukajšnji etapni postajni poveljnik gospod polkovnik Franc pl. Kahler je v priznanje uspešnega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z viteškim križcem Leopoldovega reda z vojnim okraskom.

Duhovniške vesti. Prestavljen je vlč. gosp. Nace Millonig iz Trefflinga k Mariji v Rojah v Lab. dolini, vlč. g. provizor Albert Müller v Rojah pa kot tak v St. Štefan pri Dürrensteinu.

Vojnožitno-prometni zavod, podružnica v Celovcu, je poslala na vsa občinska predstojništva povabila na posvet na 28. oktobra 1916 k vprašanju: „Kako moremo in kako moramo vzdržati?“ Posvetovanje bo v dvorani trgovske zbornice ob 10. uri dopoldne. Zavoljo majhnega prostora se je za vsako občino dala le po ena karta za udeležbo.

Na gradu v Tenčah pri Dhoršah se bo 1. grudna t. l. otvorilo zdravilišče za vračajoče se tuberkulozne vojake pod pokroviteljstvom visokorodne gospe grofice Marije Lodron-Laterano, žene g. deželnega predsednika. Vodstvo prevzame zdravnik specialist, ki pride s sestrami Rdečega križa z nekega zdravilišča za tuberkulozne pri Badnu pri Dunaju.

Našlo se je v nekem lesu v celovški okolici 3. vojno posojilo v vrednosti 100 K, ki je shranjeno pri c. in kr. etapnem postajnem poveljstvu.

Prošnja Slovenske Straže. Slovenska Straža je v vojni prepustila vse nabiranje vojnookrbovalnim namenom, a ono, kar si je s požrtvovalnostjo že prej pridobila, da je mogla vzdrževati šolstvo na Koroškem in druge naprave, sedaj pohaja. Zato se oglašva s toplo prošnjo, naj [bi] jo poverjeniki Družbe sv. Mohorja priporočili ljudstvu pri razdelitvi knjig! Zberite velik dar velike Mohorjeve družine! Pa tudi drugi domoljubi naj se Slovenske Straže večkrat spomnijo. Vsak vinar, ki ga dobi, bo dala slovenskemu ljudstvu!

Brnea. (Č. g. kurat Ciril Kandut) piše: „Da izpolnim obljubo in ne izgubim duševne zveze z vami tam-le zadaj, danes evo ti karto. Novega ni nič. Vsak dan več ali manj ropota. Kadar se zmislím, se še zdaj smejem, kako sem v soboto ležal ves kriv za nekim kamnom. Te vražje kumarce, ki so letale okrog... In naši fantje! Moraš jih ljubiti in občudovati. V zadnjih bojih, gora kakor vulkan in po treh urah se je na laški „eviva“ oglašil naš „živijo“... In bežali so kakor hudič pred križem. Mislili so seveda, da ni več žive duše v ognjenem peklju, pa so se korenito vrezali. — Srčno pozdravljen!“

Brnea. (Za cesarja in domovino.) V Inomestu na Tirolskem je umrl 6. oktobra t. l. Franc Ulbing, posestnik pd. Golobič v Zmotičah. Zapuščava vdovo in šest otrok. Dobro, da je bil zavarovan za 1000 K; tako saj gmotne skrbi strašno prizadete družine ne bodo prehude. — Komaj smo se sosedje mogli prav zavedati tega vdarca, pride že drugi. Dne 13. oktobra je bil smrtno nevarno v trebuh ranjen mladenič Franc Poglič z Brega, rojen l. 1895. Dan na vrh je umrl v Proseku blizu Trsta. Bog tolaži stariše, brate in sestre! N. p. v m.!

Luči na grobeh prepovedane. Nekateri deželne vlade, oziroma namestništva so prepovedala razsvetljevanje grobov. Sedaj se ta prepoved raztegne na vso tostransko polovico. Uradna „Wiener Ztg.“ objavlja odredbo voditelja notranjega ministrstva v sporazumu z ministrom za bogocastje in nauk, s katero se prepoveduje razsvetljevanje grobov in grobnic na pokopališčih. Torej bomo na Vseh svetnikov praznik in Vernih duš dan grobove samo ovenčali in, kar je glavno, za duše naših rajnih pobožno molili, grobov pa ne bomo razsvetljevali.

V peklju.

Kapitan prve podmorske ladje „Deutschland“ je izdal knjigo, v kateri popisuje svojo vožnjo v Ameriko. Iz spisa se razvidi, kake strahote in nečloveške napore je prestala vsa posadka te podmorske ladje. Naj navedemo par odlomkov iz te zanimive knjige.

„Koncem junija se je lepo vreme preobrnilo, in dobili smo soparne in vroče dneve, ki so obehtali hude viharje. Pogosto bliskanje na nebu in vlažna sopara so napovedovali bližino vročega toka. Ponoči so začeli divjati hudi viharji, da je bilo skoraj nemogoče krmariti. Vodna temperatura se je vedno višala, da je slednjič dosegla 28 stopinj Celzija. Sedaj smo v vročem toku, katerega naznanja vse obkrožje s plamtečim vencem. Morje se blišči in dihanje postaja težko. Naš brezžični brzojav počne vsled z elektriko napojenega zraka štrajkati. Dosedaj nam je vsak dan vestno donašal vojna poročila iz postaje Naneu. Morsko svetlikanje nam jemlje pogled. To vse je zelo neprijetno, ker bližamo se kraju, kjer se ceste parnikov križajo in je torej največja pozornost na mestu. Vihar divja s podvojeno silo; težka ledena zrnja udarjajo na krov in vsenaokrog nad penečim se morjem leže temni oblaki, iz kojih se neprenehoma bliska. Nato se zrak zunaj nenadoma spremeni v temno noč, medtem ko za trenotek ladja in bližnja okolica vzplamti v zelenem svitu, v vseh posameznostih vidna...“

Vihar tuli, brešči; nad nami grmi v enem samem, nepretrganem hreščanju. Prihajamo v središče. Ples coprnice iz prazemeljskih viharjev obdaja ladjo, zdi se, kot da je konec vseh stvari...“

Nenadoma se prikažejo za nami luči velikega parnika. V temni noči se ga lahko brez nevarnosti ognemo. V daljavi plove kot svetla prikazen mimo nas. Reči moram, da se je v naših srcih porajala skoro zavist, ko smo gledali za njim.

Drugi dan je bil vihar najhujši. Orkan za orkanom divja v zrak, voda ne pada več v curkih, ampak to so cele stene vode, ki se vlivajo na nas in nas bičajo po obrazu in rokah. Ker se skoz gosti dež ne more videti, moramo male steklene šipe držati pred oči, in vsled tega nam seveda zopet po roki teče cel hudournik v rokav.

Ladja deluje težko, vsled vrvečega morja morajo biti vse line zaprte. Pač delujeta dva ventilacijska stroja. Pa svež zrak, ki ga sesata iz ventilacijskega ozračja, dva diesel-motorja hitro požreta. V zahvalo nam ti dve pošasti oddajata strašansko vročino, ki jo podi ventilacijski stroj skozi vse prostore. Zrak je nasičen z vlažnostjo, človek misli, da ne more več dihati ter pričakuje z nekakim humorjem trenutka, ko se spremeni v ribo. Pri linah, vratih, povsod se nabira voda, vse postaja plesnivo in ves prostor je kakor okužen.

Nihče si ne more predstavljati, kak zrak nastane od neznosne vročine, ki vlada v čolnu. Temperatura se je zvišala te dni na 53 stopinj Celzija. In v takem peklju žive in delajo ljudje! Ječaje se premetava straža, ki nima ravno službe, na svojih ležiščih in vkljub temu, da so možje popolnoma nagi, na spanec še misliti ni! Pot se kar curkoma vlija po vsem telesu in misli se nekam zablodijo... Tisti čas sem zapisal v svoj dnevnik edino besede: „Zvišati se temperatura ne sme; če se zviša, potem nihče več ne zdrži...“

Pa zdržali smo vsi. Ko je ležalo središče viharjev za nami in smo lahko zopet odprli line ter dihali svež zrak, je prišlo moštvo na krov. Umazani, blede so stali tu ter gledali sonce kot bi ga videli prvič v svojem življenju...“

Gospodarske novice.

Prodajo mleka bo uredila deželna vlada. Zadnje dni je bilo upravi deželnih dobrodelnih zavodov od prodajalcev mleka ustavljenega toliko mleka, da je morala uprava prositi oblast za pomoč. Oblast si ni mogla drugače pomagati, kakor da je nekaterim strankam v Celovcu odvzela mleko. Oblast je pa tudi ukrenila, da se bo mleko, kar ga je primanjkovalo, dobivalo iz drugih občin, da bodo dobile tudi privatne stranke odtegnjeno mleko. Pristojne oblasti bodo v najkrajšem času uredile promet z mlekom in je za oskrbo mest, kakor se je dognalo, dovolj mleka v deželi. Prvo delo bo ustanovitev oskrbovališča za mleko ter organizacija za pošiljanje mleka iz občin. Obenem se bo določilo, da bodo posestniki mlekaric prisiljeni pošiljati mleko, določile se bodo nanovo cene mleku, natančno se bo uredilo nabiranje in odpošiljanje mleka v mesta in z uvedbo mlečnih kart se bo dosegla pravična in pregledna razdelitev mleka. Ker je brez dvoma v deželi dovolj mleka, se bo odpomoglo občutnemu pomanjkanju mleka v Celovcu in Beljaku.

V Švicah dovolj kave. Švicarski listi poročajo, da je od majnika do septembra 1916 dobila Švica iz držav čvetosporazuma 8823 ton ali okroglo 880 vagonov kave.

Uršulski semenj v Celovcu minuli pondeljek je bil letos zelo slabo obiskan. Konjev je bilo privedenih 144 in svinj 200. Živine niso smeli prignati. Kakih 100 konj in 120 svinj se je po visokih cenah prodalo.

Najvišje cene za krompir. Za pridelovalca je nastavljen najvišja cena za meterski stot repice pri množini od 100 kilogramov naprej in sicer za prebrano, oprano, veliko najmanj kakor kurje jajce in zdravo blago 9 K; za ne prebrano repico se plača pridelovalcu 7 K za meterski stot. V mali razprodaji znaša najvišja cena 13 v za kilogram prebrane in 11 vin. za kg neprebrane repice.

Raznoterosti.

Izmenjava invalidov. Lepo misel o izmenjavi vojnih invalidov v ujetništvih je svoj čas sprožil predsednik Rdečega križa v Svici, g. Ador. Po prizadevanju papeža Benedikta XIV. se je stvar posrečila. Izmenjava invalidov med Nemčijo in Francosko ni zadela na nobene težave. Švica je bila tudi takoj pripravljena za posredovanje. Veliko težje je šlo z izmenjavo med centralnima državama ter Rusijo. Od letošnje vigredi se je vrnilo v svojo domovino kakih 18.000 ruskih invalidov, kakih 8000 avstro-ogrskih in kakih 2000

nemških. Švedska se je pri tej akciji pokazala zelo gostoljubno. Izmenjani invalidi nasplošno izgledajo precej slabo, med ruskimi je mnogo tuberkuloznih, povečini baje že stari slučaji. Pravijo, da niso redki slučaji, da pošiljajo na Ruskem jetične ljudi na fronto.

Vojvoda Putnik je po italijanskih poročilih došel v Rim, odkoder se poda v Nizzo zdraviti.

Bolgarski minister Genadijev obsojen. Ob ravnanju proti bivšemu ministru Genadijevemu in tovarišem, ki se je začela 6. septembra pred vojnim sodiščem, je bila 21. oktobra končana. Genadijev, ki se je dobro zagovarjal, je bil na deset let, vsi drugi soobtoženi člani sobranja in tisti, ki se niso mogli izkazati kot trgovci po poklicu, na osem let prisilnega dela obsojeni. Obtoženi trgovci po poklicu so bili oproščeni. Obtožba zo-

per Genadijeva se je glasila, da je prejel 20 milijonov frankov, da bi povzročil punt na korist čveterosporazuma.

Napad na Wilsona. Iz New Yorka se poroča, da je 21. t. m. neki mož, ki je imel pri sebi nož in steklenico sublimata, skočil na avtomobil predsednika Wilsona. Mož, o katerem se misli, da je umobolen, je bil vržen z avtomobila ter aretiran.

Kdor hoče svojcem na bojišču s posebnim

praktičnim darom napraviti veliko veselje, naj naroči moju poceni garnituro za bojišče

obstoječo iz sledečih, za vsakega vojaka nepogrešljivih reči:

- 1 **zapestna ura** s kazalom iz radija, se ponoči sveti, dobro Anker-kolesje, s 3 letnim jamstvom,
- 1 **vojaška žepna svetilka** z baterijo, električna luč v žepu,
- 1 **samobrivni aparat**, elegantno izdelan, s katerim se lahko dobro in hitro brije,
- 1 **žepni vžigalnik za bojišče**, ki da takoj ogenj ob vetru in dežju, ne potrebuje bencina,
- 1 **patentiran napolnjen peresnik**, piše vijoličasto, brez tinte, brez svinčnika, samo da se pomoči z vodo,
- 1 **vojaški žepni nož** iz Solingerjevega jekla z dvema rezaloma in 1 čepovlakom,
- 1 **vojna denarnica** s tremi predalčki in trdnim zaklepom.

Te reči, posamezno nakupljene, bi stale 35 kron, le zavoljo velike zaloge prodajam to popolno garnituro, vse navedene reči skupaj za samo

20 kron

po povzetju (po vojni pošti denar vnaprej).

Jakob König, Dunaj, III/208, Löwengasse Nr. 37a.

Večje ali manjše **posestvo** vzamem v najem. Ponudbe sprejemam do 1. januarja 1917. **Franz Ribnikar**, Svetnavas v Rožu (Weizelsdorf), Koroško.

Vzgojišče za deklice (internat)

č. šolskih sester v „Narodni šoli“
v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem

se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprejmejo se deklice, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo štirikazredno ljudsko šolo; potem večja, vsaj 16 let stara dekleta, ki dobivajo popolnega pouka in navodila v vseh za gospodinje potrebnih stvarih. — Na svoji četrti ure od „Narodne šole“ oddaljeni pristavi sprejmejo č. šolske sestre tudi nekaj dečkov, ki želijo obiskovati „Narodno šolo“, v vzgojo in oskrbo. Šolsko leto se prične dne **4. novembra 1916.** Plačilo 30 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati č. šolskim sestram v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

Zahvala.

Potrtega srca zavoljo nad vse bridke izgube moje nepozabne hčerke

Katarine Čemer

ki nas je po kratki bolezni v najlepšem cvetu svojih let po Najvišji volji morala zapustiti, se zahvaljujem vsem za vso tolažbo ob hčerkinini bolezni, za vse posebne izraze sožalja ob njeni smrti, posebej še vsem tovarišicam za mnogoštevilne lepe vence in za nad vse veliko udeležbo pri zadnji njeni poti.

Resnica, dne 23. oktobra 1916.

Ana Čemer,
zalujoča mati.

C. kr. avstrijski vojaški vdovski in sirotinski zaklad

pod Najvišjim pokroviteljstvom Njega cesarskega in kraljevega Apostolskega Veličanstva.

Oddelek: Vojno zavarovanje.

Deželni urad: Celovec.

Kako moremo zmanjšati bridke izgube, ki nam jih nalaga vojna dolžnost?

Le z zavarovanjem v vojni službi nahajajočih se svojcev — za slučaj smrti — proti invaliditeti — ali pa tudi za oba slučaja. Torej je brezpogojna potrebnost za vsako družino, da svojce zavarujejo, da morejo v danem slučaju imeti malo svoto. Letna premija znaša za vsakih 1000 K zavarovane svote:

1. Pri zavarovanju za slučaj smrti:

- a) za aktivnega vojaka ali rezervista . . . . . K 70.—
- b) za črnovojnika . . . . . „ 45.—
- c) za vojne ujetnike . . . . . „ 60.—

2. Pri invaliditetnem zavarovanju:

- a) za aktivnega vojaka ali rezervista . . . . . K 70.—
- b) za črnovojnika . . . . . „ 55.—

Če se obojno zavarovanje obenem sklene, se zniža premija za vsako zavarovanje za $\frac{1}{2}\%$ zavarovane svote. — Nobena zdravniška preiskava! Vsakdo more skleniti zavarovanje kakega na bojišču nahajajočega se vojaka.

Stranke, ki dobivajo podporo, morejo odplačati premijo v 10 polmesečnih obrokih, ki se jim pri c. kr. davkarji od podpore odtegnejo. Občinam, društvom, tvrdkam se zavarovanje njihovih revnih svojcev od oblasti priporoča.

Vsakemu je jasno, da država ne more poravnati vse vojne škode, davki in naklade bi morale neizmerno narasti, zato se naj vsak sam zavaruje. Pa brez obotavljanja, vsak dan nam more prinesiti hudo poročilo o naših ljubih.

C. kr. avstrijski vojaški vdovski in sirotinski zaklad.

Oddelek: Vojno zavarovanje.

Deželni urad: Celovec, Paulitschgasse 15.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.